

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Tarih: 04.05.2012
Sayı: 373

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Harçlar Kanununda değişiklik yapılmasına dair kanun teklifim gerekçesiyle ekte sunulmuştur. Gereğini arz ederim. 04.05.2012

Av. Mahmut TANAL
İstanbul Milletvekili

TBMM BAŞKANLIĞI				
Tali Komisyon	Adarlet			
Esas Komisyon	Meyve Bilgi			
Tarih:		E. No:		
15 Mayıs 2012		2/570		
Ysm.Uzm.	Bşk.Yrd.	Başkan	Gn.Sek.Yrd.	Gn.Sek.
U	U	U	U	U
TBMM BAŞKANLIĞI		U		

GENEL GEREKÇE

492 Sayılı Harçlar Kanunu'nun 2. Maddesi "Mevzuu" başlığı altında şu şekilde düzenlenmiştir:

"Mevzuu:

Madde 2 – Yargı işlemlerinden bu kanuna bağlı (1) sayılı tarifede yazılı olanları, yargı harçlarına tabidir.

Ceza mahkemelerinde şahsi hukuka ait hakların hüküm altına alınması halinde de, celse harçları hariç olmak üzere (1) sayılı tarifeye göre harç alınır."

14/04/2011 tarih ve 27905 sayılı Resmi Gazetede yayınlanarak yürürlüğe giren 6217 sayılı Yargı Hizmetlerinin Hızlandırılması Amacıyla Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunun 13. maddesi ile 492 sayılı Harçlar Kanununun (1) Sayılı Tarifesinin (A) Bölümüne Hukuk ibaresinden sonra gelmek üzere "ceza" ibaresi eklenmiş ve IV. Temyiz ve itiraz harçları kısmı başlığı ile birlikte;

"IV. Temyiz, istinaf ve itiraz harçları: a) Yargıtay hukuk dairelerine yapılacak temyiz başvurularında 90 TL, b) Yargıtay Ceza Dairelerine yapılacak temyiz başvurularında 40 TL, c) Danıştaya yapılacak temyiz başvurularında 90 TL, d) Yürütmenin durdurulmasına ilişkin itirazlar dahil olmak üzere bölge idare mahkemelerine itirazın yapılacak başvurularda 50 TL, e) Bölge adliye mahkemeleri hukuk dairelerine yapılacak istinaf yolu başvurularında 50 TL, f) Bölge adliye mahkemeleri ceza dairelerine yapılacak istinaf yolu başvurularında 20 TL, g) İdarî yaptırımlar konusunda sulh ceza mahkemelerince verilen son karara karşı itirazın yapılacak başvurularda 20 TL, h) İcra mahkemelerinin kararlarına karşı itirazın yapılacak başvurularda 20 TL" şeklinde değiştirilmiştir.

Bu düzenlemeye göre sanık, hakkında verilmiş olan kararı Yargıtay'a temyiz incelemesi için başvurduğunda 40 TL temyiz harcı yatırması gerekmektedir. Yatırmadığı takdirde temyiz yoluna başvuramamaktadır.

5235 sayılı Adli Yargı İlk Derece Mahkemeleri ile Bölge Adliye Mahkemelerinin Kuruluş Görev ve Yetkileri Hakkında Kanunun 17. ve 18. maddelerinde Cumhuriyet Savcılarının görevleri arasında; mahkeme kararlarına karşı kanun yollarına başvurmak olarak düzenlenmiştir.

492 sayılı Harçlar Kanununun 13/i maddesine göre "Cumhuriyet Savcılarının Ceza Mahkemelerinden verilen kararlara karşı kanun yolu başvuruları harçtan müstesnadır" hükmünü içermektedir.

Bu düzenlemeye göre Cumhuriyet Savcıları sanık aleyhine herhangi bir harca tabi tutulmaksızın temyiz başvurusunda bulunabilecekken, sanık kendi lehine temyiz başvuru yolunu kullanabilmesi için 40 TL temyiz harcı yatırması gerekmektedir.

Bireyin kendisi hakkında verilmiş olan bir mahkûmiyet kararını temyiz etmesinin harç koşuluna bağlanması, bireyin hak arama özgürlüğünü engelleyici nitelik taşıyan ve adil yargılanma hakkının özünü zedeleyici sınırlama taşıyan bu yasal düzenleme Anayasanın 2. 5. m. 10, 13. ve 36. maddelerine aykırıdır.

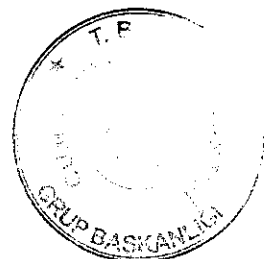

Madde eski hali ile güvence altına alınan dava yolu ile hak arama özgürlüğü, bir temel hak niteliği taşımasının ötesinde diğer temel hak ve özgürlüklerden gereken şekilde yararlanılmasını ve bunların korunmasını sağlayan en etkili güvencelerden birini oluşturmaktadır. Kişinin uğradığı bir haksızlığa veya zarara karşı kendisini savunabilmesinin ya da maruz kaldığı haksız bir uygulama ve işleme karşı haklılığını ileri sürüp kanıtlayabilmesinin en etkili ve güvenceli yolu, yargı mercileri önünde dava ve verilen karara karşı temyiz hakkını kullanabilmesidir. Kişilere yargı mercileri önünde dava hakkı ve verilen kararı bir üst yargı merciine inceletmek hakkı tanınması adil yargılamanın ön koşulunu oluşturur.

Hak arama özgürlüğü, diğer temel hak ve özgürlüklerden gereken şekilde yararlanılmasını ve bunların korunmasını sağlayan en etkili güvencelerden biri olmakla birlikte aynı zamanda toplumsal barışı güçlendiren, bireyin adaleti bulma, hakkı olanı elde etme, haksızlığı önleme uğraşının da aracıdır.

Anayasanın 36. maddesinde ifade edilen hak arama özgürlüğü ve adil yargılanma hakkı, sadece yargı mercileri önünde davacı ve davalı olarak iddia savunmada bulunma hakkını değil, yargılama sonunda hakkı olanı elde etmeyi de kapsayan bir haktır, hakkında verilmiş bir kararı temyiz etmeyi harç yatırma koşuluna bağlanması bireylerin hak arama özgürlüğünü engelleyici nitelik taşımaktadır.

Bu gerekçeyle; 17/07/1964 tarihli 492 Sayılı Harçlar Kanunu'nun 2'nci maddesinin ikinci fıkrasının "Ceza mahkemelerinde yargılamanın hiçbir safhasında harç alınmaz." Şeklinde değiştirilmesini ve Kanuna ek (1) Sayılı Tarifenin ilgili kısımlarının teselsül edilmesini teklif ediyorum.

MADDE GEREKÇELERİ

MADDE 1- 17/07/1964 tarihli 492 Sayılı Harçlar Kanunu’nun 2’nci maddesinin ikinci fıkrası “ Ceza mahkemelerinde yargılananın hiçbir safhasında harç alınmaz.” şeklinde değiştirilmesi öngörülmektedir.

MADDE 2- 492 Sayılı Harçlar Kanunu'na ek (1) Sayılı Tarifenin ilgili kısımları teselsül edilmiştir.

MADDE 3- Yürürlük maddesidir.

MADDE 4- Yürütme maddesidir.

HARÇLAR KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TEKLİFİ

MADDE 1- 17/07/1964 tarihli 492 Sayılı Harçlar Kanunu'nun 2'nci maddesinin ikinci fıkrası aşağıdaki gibi değiştirilmiştir.

“ Ceza mahkemelerinde yargılamanın hiçbir safhasında harç alınmaz.”

MADDE 2- 492 Sayılı Harçlar Kanunu'na ek (1) Sayılı Tarifenin (A) Mahkeme Harçları Bölümü “Hukuk ve ticaret davalarıyla, idari davalarda ihtilafsız yargı konularında, Anayasa Mahkemesine bireysel başvurularda ve icra tetkik mercilerinde” başlığında yer alan “ceza” ibaresi metinden çıkarılmış, IV. Temyiz ve İtiraz Harçları kısmının (b), (f) ve (g) fıkraları yürürlükten kaldırılmış, (D) Diğer yargı Harçları Bölümü “Suret Harçları” başlığında yer alan “Re'sen verilmesi icap eden suretler hariç olmak üzere ceza mahkemelerinden alınacak suretlerden de aynı harçlar alınır” ibaresi metinden çıkarılmıştır.

MADDE 3- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 4- Bu Kanunun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

